

**JAVNA USTANOVA
APOTEKA "ZDRAVLJE" ZENICA**

Broj: 22-20/2- 3277

Zenica, 18.05.2020. godine

Na osnovu člana 32. Statuta Javne ustanove Apoteka "Zdravlje" Zenica, Upravni odbor Javne Ustanove Apoteka "Zdravlje" Zenica, na 47. sjednici održanoj 18.05.2020. godine, donio je:

ZAKLJUČAK

***o usvajanju Izvještaja o radu JU Apoteka »Zdravlje« Zenica za period
01.01.2019.-31.12.2019. godine***

I

*Usvaja se Izvještaj o radu Javne Ustanove Apoteka „Zdravlje“ Zenica za period
01.01.2019.-31.12.2019. godine.*

II

Zadužuje se direktor da Izvještaj o radu proslijedi Gradu Zenica na daljnje razmatranje.

III

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Dostavljeno:

- članovima UO
- direktoru
- uz zapisnik
- a/a
- Grad Zenica

*Predsjednik
Upravnog odbora
mr. Safet Kubat*

**JAVNA USTANOVA
APOTEKA "ZDRAVLJE"
ZENICA**

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2019. GODINU

Javna ustanova Apoteka „Zdravlje“ Zenica

Direktorica JU Apoteka „Zdravlje“ Zenica

Prim.mr.ph. Višnja Kruškić

SARADNICI NA IZRADI IZVJEŠTAJA:

dipl.ecc. Lamija Talić

mr.ph. Irma Halilović

UPRAVNI ODBOR:

mr.sci. Safet Kubat

prof.dr.sc.prim. Edin Selimović

mr.ph. Sajma Alić

SADRŽAJ

UVOD.....	3
Opće informacije	3
ORGANIZACIJA JAVNE USTANOVE APOTEKA „ZDRAVLJE“ ZENICA	6
DJELATNOST JU APOTEKA „ZDRAVLJE“ ZENICA.....	6
ORGANIZACIJA J.U. APOTEKA „ZDRAVLJE“ ZENICA.....	8
OSTVARIVANJE JAVNE FUNKCIJE U SKLADU SA ODLUKOM O OSNIVANJU I MISIJOM USTANOVE, REALIZACIJA POSLOVA I ZADATAKA U PROTEKLOJ GODINI.....	13
FINANSIJSKO POSLOVANJE U 2019. GODINI SA OBRAZLOŽENJEM REZULTATA POSLOVANJA	18
PRIHODI	18
R A S H O D I.....	20
DOBIT (GUBITAK	22
POKAZATELJI ANALIZE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	22
KADROVSKA POLITIKA	24
O RADU DIREKTORA	27
O RADU UPRAVNOG ODBORA U 2019. GODINI DOPRINOSI UPRAVNOG ODBORA OSTVARIVANJU POLITIKE USTANOVE TE PROCJENA RADA DIREKTORA U KONTEKSTU UPOTREBE JAVNIH BUDŽETSKIH SREDSTAVA, OSTVARENJE ZAKONITOSTI U RADU ITD.....	299
OCJENA O RADU USTANOVE I DIREKTORA	3030
PLAN POSLOVANJA U 2020. GODINI	30
PRILOZI	33

UVOD

Opće informacije

Opće informacije

PUNI NAZIV USTANOVE: *Javna ustanova Apoteka „Zdravlje“ Zenica*

SKRAĆENI NAZIV USTANOVE: *JU Apoteka „Zdravlje“*

SJEDIŠTE: *Ul. Sarajevska br. 35, 72000 Zenica, Bosna i Hercegovina*

TEL./FAX: *+387 32 24 88 79*

E-MAIL: *info@apoteka-zdravlje.ba*

INTERNET STRANICA: www.apoteka-zdravlje.ba

FACEBOOK STRANICA: *JU Apoteka Zdravlje Zenica*

DIREKTORICA USTANOVE: *prim.mr.ph. Višnja Kruškić*

ID br.:4218106140006

ŽR: 3060002871081727 (ADDIKO BANKA ZENICA)

ŽR: 134-010-0000007104 (ASA BANKA ZENICA)

ŽR: 338-580-2200033308 (UNICREDIT BANKA ZENICA)

OSNIVAČ: *Grad Zenica*

FINANSIJER: *JU Apoteka „Zdravlje“ Zenica se finansira iz vlastitih*

sredstava (plaće, naknade za obrok, doprinosi i porezi iz plaća, materijalni troškovi, dežurstva)

BROJ UPOSLENIKA: *51 (pedeset i jedan)*

IZGLED LOGA JU APOTEKA „ZDRAVLJE“ ZENICA:

Eskulapova (Esculap) zmija koja pije iz Higijine (Hygieia) posude (čaše, kaleža)- simbol farmaceutske struke. U svakodnevnom apotekarskom radu ovaj znak se nosi na bijelom mantilu kao potvrda duge i bogate historije i tradicije farmacije.

DJELATNOST: Javna ustanova Apoteka „Zdravlje“ Zenica je zdravstvena ustanova iz nivoa primarne zdravstvene zaštite i kao takva pruža kvalitetnu farmaceutsku uslugu pacijentima sa područja Zeničko-dobojskog kantona.

MISIJA

Misija naše ustanove je pružanje kvalitetnih usluga farmaceutske djelatnosti i učiniti te usluge dostupnim što većem broju stanovnika.

VIZIJA

Težiti tome da tim farmaceut-farmaceutski tehničar maksimalno iskaže svoj profesionalni potencijal u pružanju zdravstvene zaštite, te time postaviti standarde za kvalitet pružanja farmaceutske usluge.

JU Apoteka Zdravlje Zenica DANAS (je):

Lider u pružanju kvalitetne farmaceutske usluge, gdje pacijent ima prioritarno mjesto i kao takav dobija decentne informacije o načinu primjene lijeka, na način da ostvari maksimalnu efikasnost terapije uz minimalna neželjena djelovanja.

Društveno-odgovorna ustanova koja svoju društvenu odgovornost i obavezu ostvaruje kroz korektan odnos prema uposlenicima, redovnu isplatu plaća i uplatu doprinosa iz i na plaću. Ekološku osviještenost kao primarni faktor jedne zdravstvene ustanove ostvaruje kroz aktivnosti.

Ustanova u kojoj su zaposleni stručnjaci iz oblasti farmacije, koji su svoje diplome stekli na renomiranim Univerzitetima u Sarajevu i Tuzli, a koji svoje znanje i vještine kontinuirano nadograđuju kroz različite vrste seminara, simpozijuma, kongresa na svjetskom i regionalnom nivou, na kojima su i sami predavači.

JU Apoteka Zdravlje Zenica danas predstavlja zdravstvenu ustanovu gdje pacijenti osim potrebne terapije traže savjet, razgovor i upute, a mi im to omogućavamo uz maksimalnu diskretnost i poštujući obavezu čuvanja profesionalne tajne.

Javna ustanova Apoteka „Zdravlje“ Zenica organizovana je na osnovu Odluke o organizovanju Javne ustanove Apoteka „Zdravlje“ Zenica („Službene novine Općine Zenica“, br.:4/98), a koju je donijelo Vijeće Općine Zenica u skladu sa Zakonom.

Za direktoricu Javne ustanove Apoteka „Zdravlje“ Zenica imenovana je prim.mr.ph. Višnja Kruškić, odlukom Upravnog odbora J.U. Apoteka „Zdravlje“ Zenica, broj: 22-20/2-7465, od 01.11.2013. godine, na mandatni period od četiri godine, počev od 01.11.2013. godine. Imenovanje je uslijedilo nakon davanja saglasnosti Načelnika Općine Zenica, br. 02-37/9211/13, na dan 28.10.2013. godine. Nakon isteka mandata 01.11.2017. godine, prim.mr.ph. imenovana je za vršioca dužnosti direktora do okončanja konkursne procedure za izbor i imenovanje direktora Ustanove. Na Odluku Upravnog odbora za izbor i imenovanje prim.mr.ph. Višnja Kruškić za direktoricu J.U. Apoteka „Zdravlje“ Zenica, broj 22-20/2-350 od 22.05.2018. godine, uslijedilo je davanje saglasnosti Gradonačelnika Grada Zenica, broj 02-49-16007/18, na dan 31.07.2018. godine.

Na osnovu rješenja broj: 01-01-16240/16 od 02.08.2016. godine kojim je Gradsko vijeće Zenica imenovalo Upravni odbor JU Apoteka „Zdravlje“ Zenica („Službene novine Grada Zenica“, br.:6/16), jednoglasno je donesena Odluka, gdje je postavljen Upravni odbor u sastavu kako slijedi:

1. mr.sci. Safet Kubat – predsjednik Upravnog odbora J.U. Apoteka „Zdravlje“ Zenica
2. prof.dr.sc.prim. Edin Selimović – član Upravnog odbora J.U. Apoteka „Zdravlje“ Zenica

3. mr.ph. Sajma Alić- član Upravnog odbora J.U. Apoteka „Zdravlje“ Zenica

Razmatranje izvještaja o radu J.U. Apoteka „Zdravlje“ Zenica je u nadležnosti Upravnog odbora i osnivača Ustanove. U izvještaju su korišteni pokazatelji iz ranijih godina zbog upoređivanja i kontinuiranog praćenja i sagledavanja stanja u J.U. Apoteka „Zdravlje“ Zenica, sa aspekta njenog rada i poslovanja.

ORGANIZACIJA JAVNE USTANOVE APOTEKA „ZDRAVLJE“ ZENICA

DJELATNOST JU APOTEKA „ZDRAVLJE“ ZENICA

J.U. Apoteka „Zdravlje“ Zenica djeluje u kompleksnim uslovima specifičnosti pružanja zdravstvene usluge farmaceuta, gdje nastoji zadovoljiti potrebe pacijenata u korisnika usluga sa jedne strane, te osnivača sa druge strane.

To značajno određuje društvenu ulogu J.U. Apoteka „Zdravlje“ Zenica, ali sa isto tako kompleksnošću uslova u kojima djeluje uslovljena je konkurentska prednost Ustanove. Nastojeći zadovoljiti heterogene potrebe i afinitete pacijenata i korisnika usluga J.U. Apoteka „Zdravlje“ Zenica mora osigurati širok asortiman lijekova i uvijek voditi računa da osvježi sadržaj, to jeste ponudu koju pruža pacijentima, te mora djelovati u skladu sa vodećim smjernicama SZO, EMA itd.

Uz održavanje kontinuiteta u praćenju trendova iz oblasti farmacije i samoliječenja, kao nove ere u zdravstvu, J.U. Apoteka „Zdravlje“ Zenica nastoji zadržati tradicionalnu karakteristiku pružanja zdravstvene usluge što značajno implicira poseban odnos prema pacijentima, odnosno održava povjerenje koje nam je ukazano sa druge strane.

Pod apotekarskom djelatnošću, osim snabdijevanja lijekovima i medicinskim sredstvima, podrazumijeva se:

1. snabdijevanje herbalnim lijekovima i herbalnim supstancama;
2. snabdijevanje homeopatskim lijekovima;
3. izrada i snabdijevanje magistralnim i galenskim lijekovima;

4. snabdijevanje dječjom hranom i dječjom opremom, kao i dijetetskim proizvodima;
5. snabdijevanje kozmetičkim i drugim sredstvima za njegu i očuvanje zdravlja;
6. savjetovanje u vezi pravilne primjene lijekova, medicinskih sredstava, herbalnih i homeopatskih lijekova, kozmetičkih i dijetetskih proizvoda;
7. pružanje dodatnih usluga u svrhu provođenja preventivnih mjera za očuvanje i zaštitu zdravlja stanovništva, a koje podrazumijevaju mjerenja određenih parametara koje pacijenti mogu i samostalno odrediti u postupku samokontrole, pri čemu ove usluge imaju savjetodavni karakter i ne pružaju se u svrhu postavljanja dijagnoze kao što su mjerenje šećera u krvi, krvnog pritiska, težine i sl.

Apotekarska djelatnost obavlja se u skladu sa dobrom apotekarskom praksom koja predstavlja sistem smjernica za osiguranje kvaliteta usluga koje se pružaju u apoteci. Dobru apotekarsku praksu propisuje federalni ministar zdravstva, uz prethodno pribavljeno mišljenje farmaceutske komore.

U obavljanju apotekarske djelatnosti magistri farmacije, u saradnji s drugim zdravstvenim radnicima, sprovode apotekarsku zdravstvenu zaštitu u cilju postizanja boljih farmakoterapijskih efekata i promocije racionalne upotrebe lijekova, te aktivno učestvuju u sprečavanju bolesti i zaštiti zdravlja. Apotekarska zdravstvena zaštita obuhvata:

- unapređivanje farmakoterapijskih postupaka i postizanje terapijskih ciljeva,
- unapređenje racionalnog i ekonomičnog propisivanja lijekova i pravilne upotrebe,
- praćenje, preduzimanje mjera za izbjegavanje ili smanjivanje nuspojava lijekova i medicinskih sredstava,
- izbjegavanje interakcija, terapijskog dupliciranja ili pojave alergija,
- poboljšanje efekta kliničkog liječenja,
- sprovođenje preventivnih mjera očuvanja i zaštite zdravlja iz člana u skladu sa medicinskom doktrinom,
- ostvarivanje saradnje sa drugim zdravstvenim radnicima, posebno liječnicima,

- obavljanje i drugih poslova i zadataka utvrđenih propisima donijetim na osnovu ovog zakona, kao i poslova i zadataka utvrđenih državnim Zakonom, te propisima o zdravstvenoj zaštiti.

Tim koji obavlja svoj rad u apotekama sastoji se od magistra farmacije i farmaceutskog tehničara.

Dalje navodimo činjenicu da J.U. Apoteka „Zdravlje“ Zenica osim što pruža kvalitetnu farmaceutsku uslugu u urbanom području, što ostvaruje kroz rad osam apoteka, isto tako naša usluga je dostupna i u ruralnim područjima kroz rad četiri depoa. Time je usluga farmaceuta značajno približena specifičnim potrebama stanovnika ruralnih područja, a što na još jedan način određuje društveno-odgovornu karakternu liniju Ustanove, koja uz niz poteškoća za obavljanje navedene uloge, te uz definitivnu neisplativost istog, kontinuirano snabdijeva depoe i omogućava pružanje kvalitetne farmaceutske usluge.

ORGANIZACIJA J.U. APOTEKA „ZDRAVLJE“ ZENICA

Rad i djelovanje Ustanove, organizovano je na način da, stanovništvo u urbanom kao i stanovništvo u ruralnom području, podjednako dobije najbolje od zdravstvene zaštite. Prema tome, poslovno-organizacione jedinice Ustanove podjeljene su na ogranke u užem dijelu grada Zenice, naselja Nemila i grada Zavidovići, te na depoe.

Unutar užeg gradskog jezgra Grada smješteni su:

Ogranak „Igasa“, ul. Sarajevska br. 35, Zenica

Ogranak „Odmut“, ul. Londža br.134, Zenica

Ogranak „12. April“, ul. Fakultetska br. 10, Zenica

Ogranak „Crkvice“, ul. Aleja Šehida 19c, Zenica

Ogranak „Nemila“, ul. Patriotske lige br. 100, Nemila

Ogranak „Sutjeska“, ul. Alije Izetbegovića br. 10a, Zavidovići

Ogranak „Gradska apoteka“, ul. Maršala Tita br.52, Zenica

Ogranak Mr. Weiss, ul. Adolfa Goldbergera br.6, Zenica

Apoteka Mr. Weiss je smještena u užoj jezgri grada Zenica i djeluje kao dežurna apoteka na području Zenice i Zeničko-dobojskog kantona. Sa radnim vremenom 00:24h 7 dana, osigurava građane Zenice i šire da u bilo koje doba dobiju odgovarajuću farmaceutsku uslugu.

Apoteka Mr. Weiss osigurava širok asortiman lijekova, medicinskih sredstava, dodataka ishrani, dječje hrane i opreme, kozmetike sa posebnom namjenom i dr. Također u apoteci Mr. Weiss postoji širok asortiman i kontinuirana snabdjevenost lijekovima sa esencijalne liste lijekova. Na taj način zadovoljava heterogene potrebe i afinitete pacijenata.

Promocija zdravlja i zdravog načina života se provodi kroz različite vrste aktivnosti, besplatnih mjerenja, prezentacija, obilježavanje svjetskih dana u zdravstvu, a sve sa ciljem da se približi pacijentu značaj prevencije bolesti te da se jača sveukupna svijest građanstva o značaju pravilne suplementacije, prevencije oboljenja, te da se jača savjetodavna uloga farmaceuta.

U sklopu apoteke Mr. Weiss, nalazi se i laboratorij koji omogućava izradu magistralnih pripravaka prema važećoj Farmakopeji, Formulama magistralis ili po receptu doktora. Zahvaljujući činjenici da svi ogranci naše ustanove nastoje zadržati liniju tradicionalnog apotekarstva, pacijenti prepoznaju kvalitet i mjesto gdje mogu dobiti potpunu uslugu. Sa druge strane, stručno osoblje se kontinuirano educira i nadograđuje kroz različite oblike predavanja, seminara, simpozijuma i kongresa, te je uvijek u toku sa najnovijim trendovima iz oblasti farmacije. Apoteka Mr. Weiss je jedna od prvih apoteka koje su ušle u projekat „Budi EKO apoteka“, koji je pod pokroviteljstvom Novonordisk-a, a koji omogućava pacijentima koji koriste inzulin da na odgovarajući način odlažu iskorištene penove. Između ostalog, to je jedan od načina na koji ispoljava svoju društvenu odgovornost i ekološku osvještenost. Apoteka Mr. Weiss svoju djelatnost vrši uz poštovanje principa dobre apotekarske prakse.

Pored navedenih ogranaka, J.U. Apoteka „Zdravlje“ Zenica svoju djelatnost obavlja i kroz četiri depoa, čime približava kvalitetnu farmaceutsku uslugu stanovništvu ruralnih područja i to slijedom:

Depo Janjići, ul. Sarajevska br. 337, Zenica

Depo Arnauti, ul. Arnauti bb, Zenica

Depo Šerići, ul. Šerići bb, Zenica

Depo Tišina, ul. Tišina bb, Zenica

U sklopu J.U. Apteka Zdravlje Zenica je i Galenski laboratorij Zenica.

2.2.1. GALNESKI LABORATORIJ ZENICA

Smješten je u ul. Crkvice Anex b, Zenica.

Kontak tel.: +387 32 22 77 16

Osnovan je 1993. godine. U Galenskom laboratoriju vrši se proizvodnja galenskih preparata i magistralnih pripravaka prema važećim propisima Farmakopeje, a uz poštivanje principa i propisa dobre laboratorijske prakse, dobre proizvođačke prakse i dobre kontrolne prakse. Vršiti se proizvodnja na desetine različitih vrsta proizvoda, gdje se osim tradicionalnih receptura nastoji održati i korak sa savremenim zahtjevima kupaca pa se razvijaju nove formule, najčešće za kozmetiku sa posebnom namjenom i kozmetiku za njegu. Proizvodnju i nadzor vodi magistra farmacije uz farmaceutske tehničare.

U sklopu Galenskog laboratorija Zenica, nalazi se i Kontrolno-analitički laboratorij u kojem se vrši kontrola sastava, čistoće i kvaliteta svake proizvedene serije, čime se omogućava da svaka proizvedena serija zadovoljava propisane standarde. To značajno opravdava potražnju i respektabilnost pacijenata prema proizvodima Galenskog laboratorija. Kontrolni laboratorij vodi spec. kontrole uz hemijskog tehničara.

O superiornosti proizvoda Galenskog laboratorija značajno govori i činjenica da građanstvo iz cijele Bosne i Hercegovine u zimskom periodu dolazi u Zenicu po tzv. „Zenički“ sirup (Sirupus contratussim), odnosno tokom cijele godine po Bademovu mast. S tim u vezi izvršena je registracija nekih proizvoda Galenskog laboratorija kod Agencije za lijekove i medicinska sredstva, čime je omogućena distribucija na području cijele Bosne i Hercegovine. (vidi prilog 1).

Galenski laboratorij Zenica je danas prepoznat kroz kvalitet proizvoda. Naime, u Galenskom laboratoriju vrši seproizvodnja manjih serija proizvoda, a svaka od tih serija prolazi kroz kontrolu sastava i kvaliteta u kontrolnom laboratoriju. To znači da je svaki proizvod čist, sadrži ono što je navedeno na deklaraciji proizvoda, a kvalitet je osnovna karakteristika koja ih opisuje.

Direkcija, odnosno sjedište J.U. Apoteka Zdravlje Zenica nalazi se u ul. Sarajevska br.35, u sklopu apoteke „Igasa“, a sektor za računovodstveno-finansijske poslove smješten je u krugu Kantonalne bolnice Zenica, gdje J.U. Apoteka „Zdravlje“ Zenica ima četiri kancelarije.

Sve organizacione jedinice naše Ustanove zadovoljavaju propisane standarde i kriterijume u pogledu prostora, opreme i kadra. Apoteka ispunjava kadrovske pretpostavke za istaknuto radno vrijeme i broj objekata koje rade u njenom sastavu, a koje su regulisane Osnovama standarda i normativa za osnovni paket zdravstvenih prava („Službene novine FBiH“, br. 5/03).

Radno vrijeme poslovnih jedinica je organizovano na slijedeći način:

Ogranak „Igasa“, 07-16hPON-PET , SUBOTA 08-15h

Ogranak „Odmut“, 07-20hPON-PET , SUBOTA 08-15h

Ogranak „12. April“, 08-16hPON-PET , SUBOTA 08-15h

Ogranak „Crkvice“, 07-20hPON-PET , SUBOTA 08-15h

Ogranak „Nemila“, 08-19hPON-PET , SUBOTA 08-13h

Ogranak „Sutjeska“, 08-20h PON-PET, SUBOTA08-15h

Ogranak „Gradska apoteka“PON-PET , 07-20h, SUBOTA 08-15h

Ogranak Mr. Weiss, 00-24h, svaki dan

Depo „Janjići“ 07-14h, PON-PET

Depo „Arnauti“ 07-14h, PON-PET

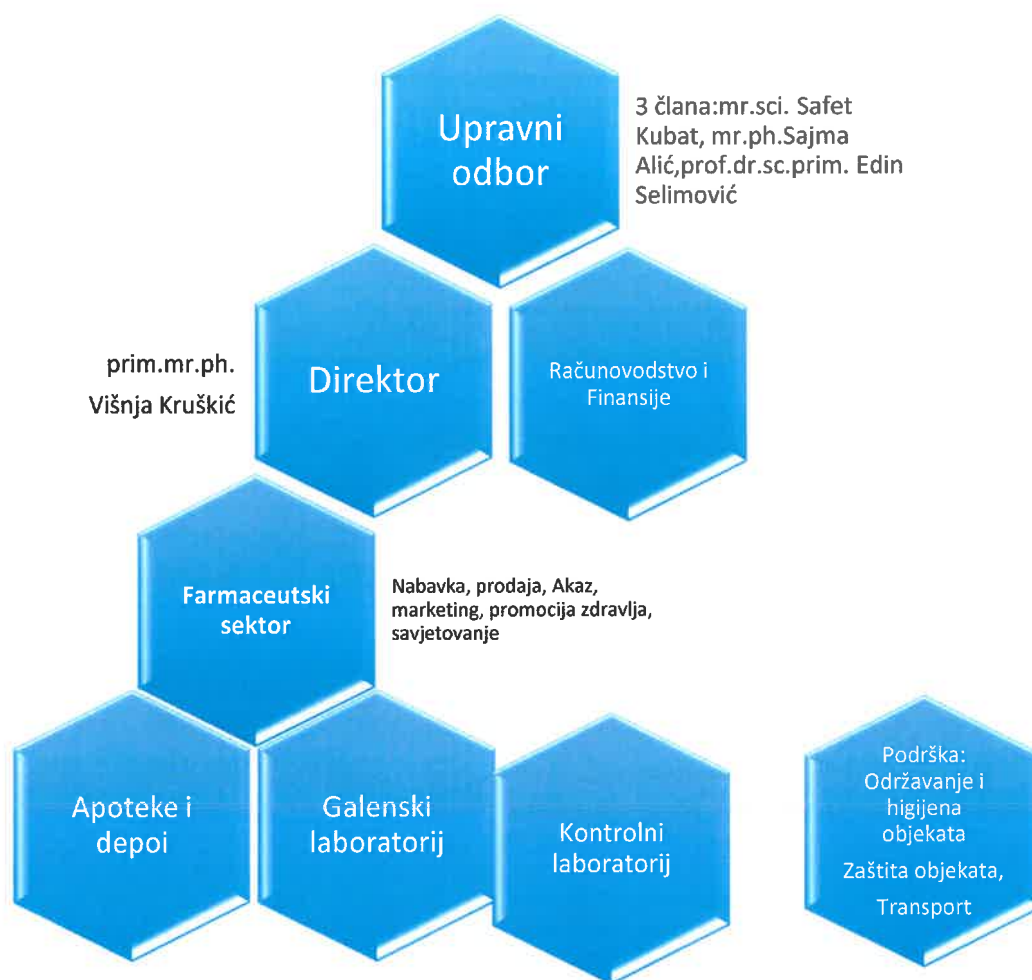
Depo „Tišina“ 07-14h, PON-PET

Depo „Šerići“ 07-14h, PON-PET

Galenski laboratorij Zenica 07-15h PON-PET

Računovodstvo 07-15h PON-PET

Direkcija 07-15h PON-PET

OSTVARIVANJE JAVNE FUNKCIJE U SKLADU SA ODLUKOM O OSNIVANJU I MISIJOM USTANOVE, REALIZACIJA POSLOVA I ZADATAKA U PROTEKLOJ GODINI

Javna Ustanova Apoteka Zdravlje Zenica je ugovorna apoteka, to jeste pripada integralnom informacionom sistemu Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona. Promet lijekova sa esencijalne liste se provodi kroz aplikaciju e-Apoteka, kroz koju se vrši i obračun kao osnov za fakturisanje prema Zavodu. Magistri farmacije, kao ovlaštena lica za izdavanje lijekova na recept, imaju korisničke račune u aplikaciji, a kompletna razmjena podataka između ljekara, farmaceuta i Zavoda se odvija putem aplikacije e-Apoteka. Od 2015. godine, nakon ukidanja marže od 16% na esencijalnu listu lijekova, primjenjuje se simbolična

naknada koja danas iznosi 1,75KM za pružanje kvalitetne farmaceutske usluge, a koja osim izdavanja lijekova podrazumijeva savjetovanje pacijenta o pravilnoj primjeni lijeka na način da se minimiziraju neželjeni efekti odnosno da se maksimizira efikasnost terapije, o načinu korištenja terapije i kombinovanja sa drugim lijekovima i hranom, interakcijama, kontraindikacijama te promocija zdravog načina života i razvijanje svijesti o značaju prevencije bolesti.

Značaj navedenih usluga, koje pruža farmaceut kao stručnjak iz jedne od naučnih oblasti prilikom izdavanja lijekova sa esencijalne liste lijekova, je signifikantno umanjen. To dodatno reflektuje činjenicu da ne postoji ni približno jednak tretman farmaceutske djelatnosti, odnosno apotekarstva kao primarne zdravstvene zaštite u odnosu na ostale segmente iz oblasti primarne, specijalističko-konsultativne i bolničke zdravstvene zaštite. Prihodi koji se ostvaruju sa esencijalne liste nisu dovoljni za minimalne troškove amortizacije, održavanja i režije. Tako, kroz esencijalnu listu, Ustanova ostvari prihod za samo dvije bruto plate u toku godine, dok se ostatak ostvaruje kroz komercijalni program lijekova, organizovanjem dana otvorenih vrata, različitim prezentacijama i markentiškim aktivnostima.

Kod sagledavanja uslova poslovanja Ustanove i uslova snabdijevanja stanovništva lijekovima treba imati u vidu da su ključni faktori koji to određuju izvan uticaja Ustanove, a što proizilazi iz slijedećih činjenica:

- Listu lijekova koji se mogu izdavati na teret sredstava zdravstvenog osiguranja utvrđuje Vlada Kantona, kao i visinu participacije. Tako, pacijenti koji nisu kupili redovnu godišnju markicu plaćaju 1KM participaciju po receptu za lijekove sa A liste, a ista potom ide Zavodu zdravstvenog osiguranja, dakle nije prihod Ustanove.
- Propisivanje lijekova u isključivoj je nadležnosti ovlaštenih ljekara domova zdravlja
- Ostvarivanje doprinosa iz kojih se finansira potrošnja u nadležnosti je Zavoda zdravstvenog osiguranja
- Otvaranje novih objekata apotekarske djelatnosti je u nadležnosti Ministarstva zdravstva Ze-do Kantona, a odabir apoteka i zaključivanje Ugovora o snabdijevanju stanovništva lijekovima sa esencijalne liste lijekova je u isključivoj nadležnosti Zavoda zdravstvenog osiguranja uz konsultaciju sa Ministarstvom zdravstva Kantona
- Cijenu usluge izdavanja lijekova na recept utvrđuje Kantonalni zavod zdravstvenog osiguranja sa kojim apoteke potpisuju ugovor.

Sve naprijed navedeno ukazuje na činjenicu da Ustanova posluje u okviru neracionalnog, kompleksnog i neadekvatno organizovaog sistema koji je istovremeno opterećen brojnim problemima.

Sa druge strane, Osnivač Ustanove Grad Zenica, sa svojim pravima i obavezama prema Ustanovi ne pruža finansijsku podršku radu Ustanove. Što objašnjava i činjenica da je 2016. godine ukinuta naknada za dežurstva koja je iznosila 60.000 KM na godišnjem nivou, a predstavljala je značajnu pomoć u radu naše Ustanove, odnosno u amortizaciji troškova dežurstava u apoteci Mr. Weiss.

Unatoč svim preprekama, Ustanova uspijeva ispuniti sve obaveze, standarde i normative u pogledu prostora, kadra i opreme, koji se zahtijevaju zakonskim propisima. Troškovi plaća obračunati su u visini minimalnih plaća određenih Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i zaposlenika u oblasti zdravstva na teritoriji FBiH („Službene novine FbiH, broj 12/17“). Shodno tome Ustanova uspijeva na vrijeme platiti doprinose (iz i na platu) na godišnjem nivou u iznosu 404.507,00 KM, a od toga doprinosi na platu iznose 102.346.00 KM. Ovim rukovodstvo Ustanove još jednom pokazuje da uspijeva u izuzetno teškim uslovima ispuniti svoju društvenu odgovornost.

Pored navedenog, J.U. Apoteka „Zdravlje“ Zenica u toku 2019. godine posluje pozitivno, te ostvaruje dobit od 3,205.00 KM.

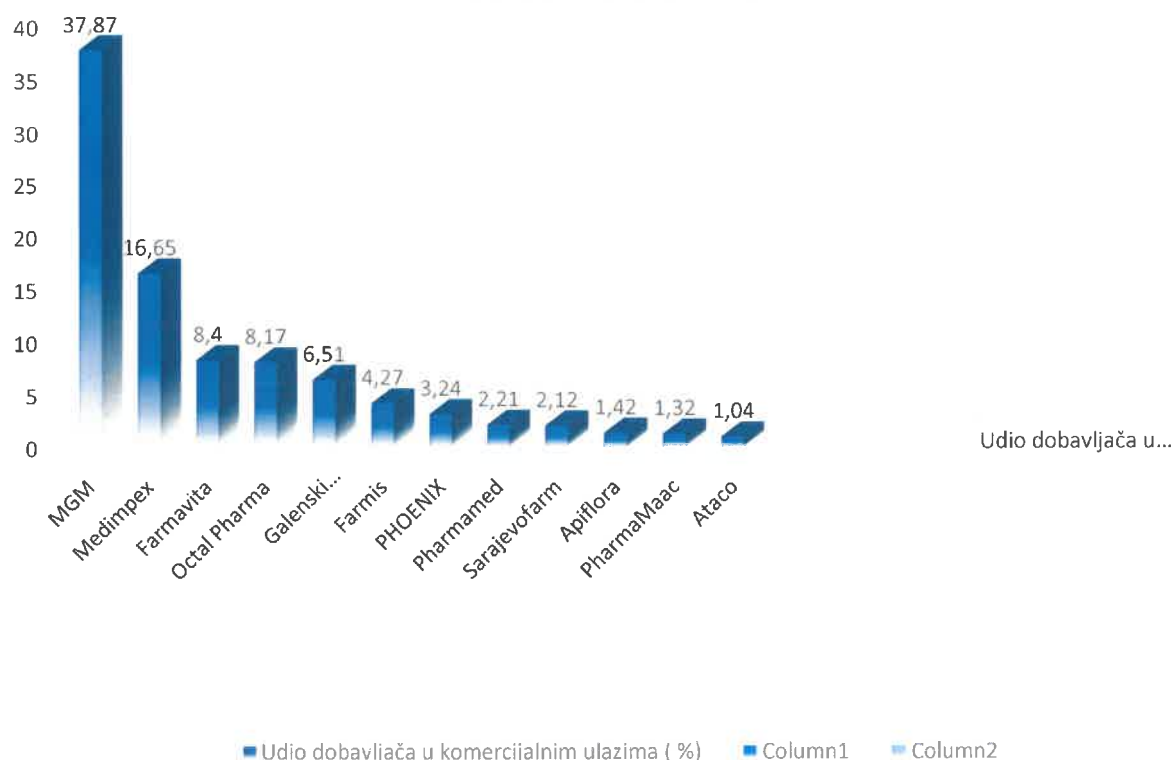
U 2019. godini izvršeno je prikupljanje ponuda od veledrogerija-snabdijevača, te nakon detaljne analize i poređenja pristupili smo odabiru najpovoljnijih. Zaključeni su ugovori sa precizno definisanim međusobnim pravima i obavezama. Poziciju svake veledrogerije-snabdijevača određuju uslovi koje je on spreman ponuditi, kao i dosadašnje obaveze Ustanove prema tim dobavljačima.

Tako je u 2019. godini vršena nabavka lijekova sa esencijalne liste lijekova, odnosno za komercijalni program vršena na slijedeće način

GRAFIK1.

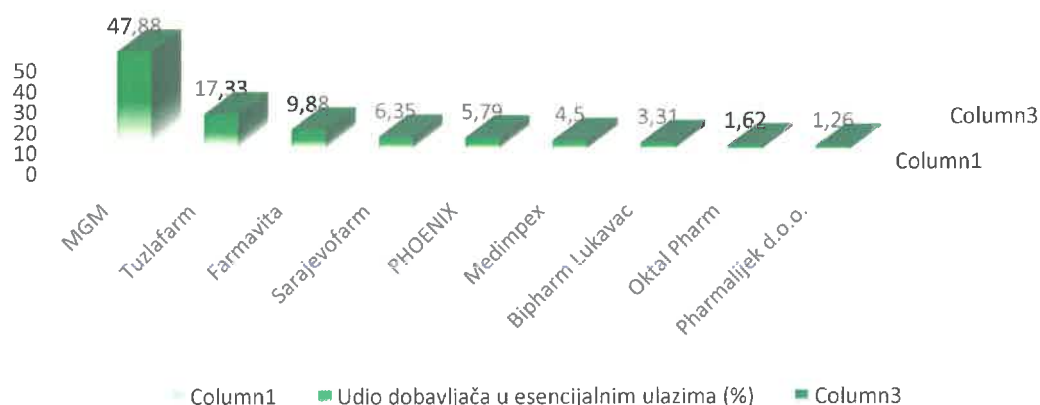

GRAFIČKI PRIKAZ PROCENTUALNOG UDJELA DOBAVLJAČA U KOMERCIJALNIM ULAZIMA ZA 2019. GODINU

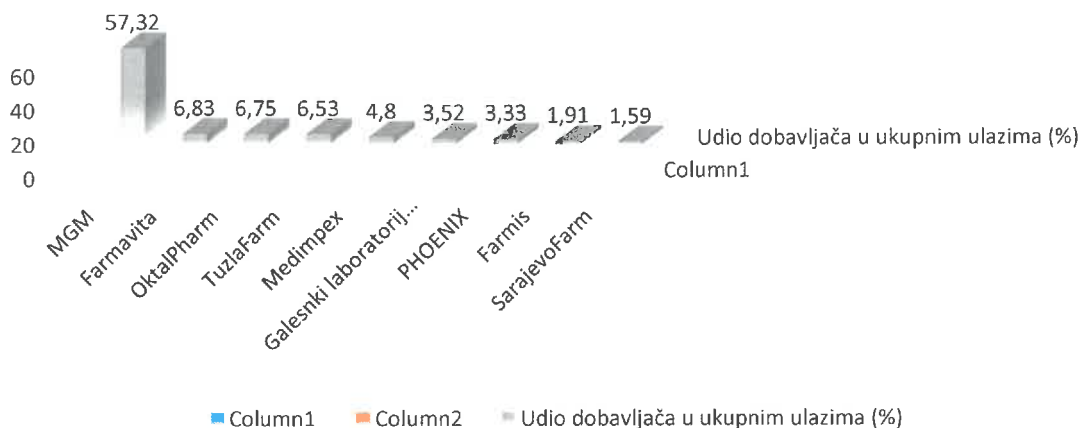
GRAFIK2.

GRAFIČKI PRIKAZ PROCENTUALNOG UDJELA DOBAVLJAČA U ESENCIJALNIM ULAZIMA ZA 2019. GODINU

GRAFIK3.

GRAFIČKI PRIKAZ PROCENTUALNOG UDJELA DOBAVLJAČA U UKUPNIM ULAZIMA ZA 2019. GODINU

Iz prethodnih grafičkih prikaza vidimo da za komercijalne ulaze, pored MGM Farm-a koji nosi 37,87% ulaza, ostatak od 62,13% pripada ostalim veledrogerijama-snabdijevateljima. Kada se govori o udjelima za ulaze sa esencijalne liste, Tuzlafarm čini 17,33% od ukupnog udjela esencijalnih ulaza. Razlog tome je što je Tuzlafarm postao zastupnik za NovoNordisk inzuline kao i za Norditropin koji su neophodan dio asortimana esencijalne liste lijekova u apotekama, odnosno koji se izdaje na posebno odobrenje Ministarstva zdravstva (Norditropin). Sa druge strane Farmavita i OktalPharm koji zajedno čine 16,57% od ukupnog udjela u komercijalnim ulazima, ovakav procenat signifikantno zadržavaju najviše zahvaljujući kozmetici sa posebnom namjenom, koja kao takva danas zauzima sve čvršći položaj na području liječenja dermatoloških oboljenja, a sa druge strane visok procenat udjela u esencijalnim ulazima Farmavite je objašnjen činjenicom da ista ima snažan položaj na esencijalnoj listi lijekova. Ostali procenti, manji od 2% su najčešće specifikumi zahvaljući kojima zadovoljavamo heterogene potrebe i afinitete pacijenata, odnosno mogućavamo širok asortiman i veliki izbor lijekova.

Osim navedenog, Ustanova nije imala sudskih sporova, kao ni izdataka po osnovu zateznih kamata obzirom na uspješnu i korektnu saradnju sa veledrogerijama, ali i svojim radnicima.

Galenski laboratorij kao strukturni, organizacioni dio JU Apoteka Zdravlje Zenica ima značajnu ulogu u radu i poslovanju JU Apoteka Zdravlje Zenica. Proizvodi Galenskog

laboratorija imaju svoje mjesto na tržištu, a poseban značaj ima proizvodnja oftalmoloških preparata (Atropin gtt po, Pilocarpin gtt po, Tetracain gtt po, Fluoroscein gtt po, Aciklovir ung po), koji se proizvode ne samo za distribuciju kroz apoteke Ustanove, nego i za potrebe Kantonalne bolnice Zenica, bolnice u Bihaću, Novoj Biloj, klinikama u Matuzićima, Srebreniku i sl. U cilju održavanja postojeće tržišne konkurencije, nije dolazilo do značajnog rasta cijena proizvoda Galenskog laboratorija. Promet proizvoda prema vanjskim kupcima i unutar apoteka koje su u sklopu Ustanove za 2019. godinu je iznosio 343,161.24, što je više za 3 %. Navedeni pokazatelji značajno impliciraju na činjenicu da se vidi trend porasta prihoda iz prodaje asortimana Galenskog laboratorija. Otežavajuće okolnosti prometa preparata Galenskog laboratorija su zakonski okviri, koji nalažu registraciju proizvoda kod Agencije za lijekove i medicinska sredstva, što dodatno finansijski opterećuje Ustanovu.

FINANSIJSKO POSLOVANJE U 2019. GODINI SA OBRAZLOŽENJEM REZULTATA POSLOVANJA

PRIHODI

Ostvareni ukupan prihod u periodu 01.01.2019. do 31.12.2019. godini, iznosi: 6.271.688,00 KM, što je u odnosu na isti period prethodne godine, POVEĆANJE za 194.382,00 KM ili 3.2 %. U obračunskom periodu 2019. godine, POSLOVNI PRIHODI iznose 5.761.337,00 KM, što je 91.9% ukupnog prihoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovi prihodi imaju POVEĆANJE za 225.942,00 KM ili 4.1 %.

U obračunskom periodu 2019. godine, najveći prihodi su evidentirani na kontu 601, AOP 204 Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu, u iznosu od 5.158.943,00 KM, što je 82.3% ukupnog prihoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj prihod ima POVEĆANJE za 204.510,00 KM ili 4.1 %.

Na drugom mjestu po veličini su prihodi evidentirani na kontu 611, AOP 208 -Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu, u iznosu od 581.172,00 KM, što je 9.3% ukupnog prihoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj prihod ima POVEĆANJE za 22.196,00 KM ili 4%.

Na trećem mjestu po veličini su prihodi evidentirani na kontu 669, AOP 233 -Ostali finansijski prihodi, od 506.335,00 KM, što je 8.1% ukupnog prihoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj prihod ima SMANJENJE za 30.598,00 KM ili 5.7 %.

Prihodi iskazani na kontu 65, AOP 211 -Ostali poslovni prihodi, od 21.222,00 KM, su 0.3% ukupnog prihoda. U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj prihod ima SMANJENJE za 764,00 KM ili 3.5 %.

R. br.	Pozicija	01.01.2019. - 31.12.2019		01.01.2018 - 31.12.2018		INDEKS 2/4*100
		Iznos KM	%	Iznos KM	%	
0	1	2	3	4	5	6
1	POSLOVNI PRIHODI	5,761,337	91.9%	5,535,395	91.1%	104
2	FINANSIJSKI PRIHODI	506,335	8.1%	536,933	8.8%	94
3	OSTALI PRIHODI	4,016	0.1%	4,978	0.1%	81
4	UKUPNO PRIHODI	6,271,688	100.0%	6,077,306	100.0%	103

Tabela 1: Pregled ukupnih prihoda

Pregled ostvarenih prihoda po strukturi knjiženja u kontnom planu (prvih 5 po veličini)

R. br.	Pozicija (konto i AOP i bilansu uspjeha)	01.01.2019. - 31.12.2019	
		Iznos KM	%
0	1	3	4
1	601, AOP 204 -Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	5,158,943	82.3%
2	611, AOP 208 -Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu	581,172	9.3%
3	669, AOP 233 -Ostali finansijski prihodi	506,335	8.1%
4	65, AOP 211 -Ostali poslovni prihodi	21,222	0.3%
5	676, AOP 250 -Viškovi	2,228	0.0%
6	Ostali prihodi	1,788	0.0%
7	UKUPNO PRIHODI	6,271,688	100.0%

Tabela 2: Pregled ostvarenih prihoda po strukturi knjiženja

RASHODI

Ostvareni ukupni rashodi u obračunskom periodu 2019. godini, iznose: 6.268.483,00 KM, što je u odnosu na isti period prethodne godine, POVEĆANJE za 194.063,00 KM ili 3.2 %.

U obračunskom periodu 2019. godine, POSLOVNI RASHODI iznose 6.253.350,00 KM, što je 99.8% ukupnih rashoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovi rashodi imaju POVEĆANJE za 224.532,00 KM ili 3.7 %.

U obračunskom periodu 2019. godine, najveći rashodi su evidentirani na kontu 50, AOP 213 - Nabavna vrijednost prodate robe, u iznosu od 4.621.447,00 KM, što je 73.7% ukupnih rashoda. U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj rashod ima POVEĆANJE za 206.395,00 KM ili 4.7 %.

Na drugom mjestu po veličini su rashodi koji su evidentirani na kontu 520+521, AOP 216 - Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima, u iznosu od: 1.099.598,00 KM, što je 17.5% ukupnih rashoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj rashod ima POVEĆANJE za 22.500,00 KM ili 2.1 %.

Dok su na trećem mjestu po veličini, rashodi koji su evidentirani na kontu, 51, AOP 214 - Materijalni troškovi, od: 171.524,00 KM, što je 2.7% ukupnih rashoda. U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj rashod ima SMANJENJE za 4.825,00 KM ili 2.7 %.

Dalje slijedi konto, 523+524, AOP 217 -Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih, od: 133.044,00 KM, što je 2.1% ukupnih rashoda. U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj rashod ima POVEĆANJE za 1.117,00 KM ili 0.8 %.

Rashodi iskazani na kontu, 55, AOP 222 -Nematerijalni troškovi, od: 74.451,00 KM, su 1.2% ukupnih rashoda. U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj rashod ima SMANJENJE za 4.630,00 KM ili 5.9 %.

Rashodi iskazani na kontu, 53, AOP 219 -Troškovi proizvodnih usluga, od: 72.425,00 KM, su 1.2% ukupnih rashoda. U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj rashod ima POVEĆANJE za 7.510,00 KM ili 11.6 %.

Pregled strukture ostvarenih rashoda

R. br.	Pozicija	01.01.2019. - 31.12.2019		01.01.2018 - 31.12.2018		INDEKS 2/4*100
		Iznos KM	%	Iznos KM	%	
0	1	2	3	4	5	6
1	POSLOVNI RASHODI	6,253,350	99.8%	6,028,818	99.2%	104
2	FINANSIJSKI RASHODI	10	0.0%	-	0.0%	-
3	OSTALI RASHODI	15,123	0.2%	45,602	0.8%	33
4	UKUPNO RASHODI	6,268,483	100.0%	6,074,420	100.0%	103

Tabela 3: Pregled ukupnih rashoda

Pregled ostvarenih troškova i rashoda po strukturi knjiženja u kontnom planu (prvih 10 po veličini)

R. br.	Pozicija (konto i AOP i bilansu uspjeha)	01.01.2019. - 31.12.2019	
		Iznos KM	%
0	1	3	4
1	50, AOP 213 -Nabavna vrijednost prodane robe	4,621,447	73.7%
2	520+521, AOP 216 -Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima	1,099,598	17.5%
3	51, AOP 214 -Materijalni troškovi	171,524	2.7%
4	523+524, AOP 217 -Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih	133,044	2.1%
5	55, AOP 222 -Nematerijalni troškovi	74,451	1.2%
6	53, AOP 219 -Troškovi proizvodnih usluga	72,425	1.2%
7	540+541+542, AOP 220 -Amortizacija	61,014	1.0%
8	527+528+529, AOP 218 -Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	23,941	0.4%
9	579, AOP 263 -Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	10,491	0.2%
10	585, AOP 282 -Umanjenje vrijednosti zaliha	4,230	0.1%
11	Ostali rashodi	(3,682)	-0.1%
12	UKUPNO RASHODI	6,268,483	100.0%

Tabela 4: Pregled ostvarenih troškova i rashoda po strukturi knjiženja

DOBIT (GUBITAK)

U izvještajnom periodu je iskazana je dobit u iznosu od 3.205,00 KM.
Zavisni troškovi funkcionisanja Ustanove i u 2019. godini su svedeni na minimum.

U 2019. godini evidentirano je smanjenje obaveza i potraživanja, koje i dalje ukazuje na probleme u likvidnosti. Obaveze za izdate lijekove, odnosno dobavljače, u 2019. godini iznose 4.565.927,00 KM, dok potraživanja iznose 440.223,00 KM. Vrijednost zaliha lijekova, gotovih proizvoda i sirovina, materijala i hemikalija u posmatranom periodu iznosila je 1.606.336,00 KM.

Razlozi zbog kojih su potraživanja i obaveze u raskoraku, su sljedeći:

Nelojalna konkurencija na tržištu;

Način finansiranja izdavanja lijekova na recept;

Ustanova je organizovana u skladu sa Standardima i normativima zdravstvene zaštite iz oblasti obaveznog zdravstvenog osiguranja, što ima za posljedicu standardno visoke fiksne troškove, koje cijena usluge ne može pokriti;

Dugogodišnji finansijski problemi u ostvarivanju prihoda, neophodnih za pokriće troškova (raniji gubici u poslovanju);

Ustanova godišnje izmiri svoje zakonske obaveze i do 410.000 KM za doprinose.

Visina kapitala Javne ustanove Apoteka “Zdravlje” Zenica , na dan 31.12.2019. godine je gubitak iznad kapitala, koji iznosi 862.339,00 KM.

I pored ovakvih teških uslova, Javna ustanova Apoteka „Zdravlje” Zenica, još uvijek ispunjava zadatke, zbog kojih je osnovana, a to je neprekidno i kvalitetno snabdijevanje stanovništva lijekovima.

POKAZATELJI ANALIZE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Pokazatelji likvidnosti

$$\text{Stopa TEKUĆE likvidnosti} = \frac{\text{tekuća sredstva}}{\text{kratkoročne obaveze}} \times 100 =$$

$$31.12.2019 = \frac{2,344,186}{4,707,685} \times 100 = 49.79\% \quad \text{POVEĆAN}$$

$$01.01.2019 = \frac{2,387,761}{4,801,399} \times 100 = 49.73\%$$

Na dan 31.12.2019. za plaćanje svakih 100 KM kratkoročnih obaveza, preduzeće je imalo 0.497 KM tekućih sredstava, 01.01.2019. godine, za ovu namjenu imalo je 49.73 KM tekućih sredstava.

Ovaj pokazatelj je POVEĆAN u odnosu na prošlu godinu za 0.1%.

Pokazatelji ekonomičnosti

$$\text{Stopa ekonomičnosti} = \frac{\text{ukupan prihod}}{\text{ukupni rashodi}} \times 100 =$$

$$2019 = \frac{6,271,688}{6,268,483} \times 100 = 100.05\% \quad \text{POVEĆAN}$$

$$2018 = \frac{6,077,306}{6,074,420} \times 100 = 100.05\%$$

U 2019. godini, za svakih 100 KM rashoda, preduzeće ostvari 100.05 KM prihoda. U istom periodu prošle godine, za svakih 100 KM rashoda ostvarilo je 100.05 KM prihoda.

Pokazatelji profitabilnosti

$$\text{Bruto marža profita (gubitka)} = \frac{\text{bruto dobit (gubitak)}}{\text{ukupan prihod}} \times 100 =$$

$$2019 = \frac{3,205}{6,271,688} \times 100 = 0.05\% \quad \text{POVEĆAN}$$

$$2018 = \frac{2,886}{6,077,306} \times 100 = 0.05\%$$

U 2019. godini, za svakih 100 KM ukupnog prihoda, preduzeće ostvari 0.05 KM bruto dobiti. U istom periodu prošle godine, za svakih 100 KM ukupnog prihoda ostvarilo je 0.05 KM bruto dobiti.

KADROVSKA POLITIKA

Zaposlenici u radnom odnosu- neodređeno ili određeno trajanje

Red. broj	Prezime i ime	Radno mjesto	Stručna sprema
1.	Kruškić Višnja	direktorica	VSS
2.	Pjanić Nidžara	farmaceut	VSS
3.	Hadžimejlić Aida	farmaceut	VSS
4.	Kaknjo Zemana	farmaceut	VSS
5.	Bektaš Zakija	farmaceut	VSS
6.	Tičević Azra	farmaceut	VSS
7.	Alić Sajma	farmaceut	VSS
8.	Uzeirbegović Amra	farmaceut	VSS
9.	Rizvanović Nermana	farmaceut	VSS
10.	Bebek Sanja	farmaceut	VSS
11.	Imširević Amra	farmaceut	VSS
12.	Turudić Edina	farmaceut	VSS
13.	Strika Mirsada	farmaceut	VSS
14.	Mrđa Zorica	farmaceut	VSS
15.	Ćaro Armela	farmaceut	VSS
16.	Tičević Semir	farmaceut	VSS
17.	Halilović Irma	farmaceut	VSS
18.	Bektaš Amina	farmaceut	VSS
19.	Polić Jasna	farmaceut	VSS
20.	Pripoljac Aida	farmaceut	VSS
21.	Salčinović Indira	farmaceut	VSS
22.	Zukić Imela	farmaceut	VSS
23.	Dedić Sadbera	farmaceutski tehničar	SSS
24.	Nurkić Azra	farmaceutski tehničar	SSS
25.	Kočo Indira	farmaceutski tehničar	SSS
26.	Pašalić Sumedina	farmaceutski tehničar	SSS
27.	Radončić Belma	farmaceutski tehničar	SSS
28.	Bijedić Lejla	farmaceutski tehničar	SSS
29.	Alijagić Amna	farmaceutski tehničar	SSS

30.	Čosić Adila	farmaceutski tehničar	SSS
31.	Čosić Azra	farmaceutski tehničar	SSS
32.	Bašić Edina	farmaceutski tehničar	SSS
33.	Bajramović Arnela	farmaceutski tehničar	SSS
34.	Brkić Šejla	farmaceutski tehničar	SSS
35.	Husejnagić Amila	farmaceutski tehničar	SSS
36.	Nezo Iskra	farmaceutski tehničar	SSS
37.	Božović Lamija	farmaceutski tehničar	SSS
38.	Mujezinović Nial	farmaceutski tehničar	SSS
39.	Oprašić Fadila	hemijski tehničar	SSS
40.	Karić Ramiza	Izvršilac pakovanja u Galenskom laboratoriju	KV
41.	Nussbaum Samira	sekretarica	SSS
42.	Talić Lamija	voditelj ekonomske službe	VSS
43.	Nussbaum Mirela	Referent za kontrolu i likvid.mat.fin.dok.	VSS
44.	Alijagić Dana	Knjigovođa analitičar	SSS
45.	Vojvodić Nermina	referent za obračun	SSS
46.	Halilović Umzila	spremačica	NS
47.	Varda Hasena	spremačica	NS
48.	Srganović Fatima	spremačica	NS
49.	Hinović Begajeta	spremačica	NS
50.	Delić Bahira	spremačica	NS
51.	Skopljak Anel	vozač	SSS

**STRUČNA SPREMA-
KVALIFIKACIJA**

VSS	24	47,06
SSS	22	43,14
NS	5	9,80
UKUPNO	51	100,00

**STAROSNA BROJ RADNIKA STAROSNA
STRUKTURA STRUKTURA U %**

DO 30 GODINA	5	9,8
31-40 GODINA	16	31,37
41-50 GODINA	8	15,68
51-60 GODINA	15	29,43
61-65 GODINA	7	13,72
UKUPNO	51	100,00

**POLNA STRUKTURA BROJ RADNIKA POLNA
STRUKTURA U %**

ŽENE	48	94,12
MUŠKARCI	3	5,88
UKUPNO	51	100,00

NACIONALNA STRUKTURA	BROJ RADNIKA	NACIONALNA STRUKTURA U %
<i>BOŠNJACI</i>	49	95,92
<i>HRVATI</i>	2	4,08
<i>SRBI</i>	0	0,00
<i>OSTALI</i>	0	0,00
<i>UKUPNO</i>	51	100,00

U svim ograncima J.U. Apoteka Zdravlje Zenica zaposlen je broj timova koji može pokriti istaknuto radno vrijeme. Tako je u dežurnoj apoteci Mr. Weiss zaposleno pet timova, što je minimum kadrova za organizaciju dežurstva, rad za vrijeme praznika i zakonom propisanih odmora zaposlenog osoblja. Kadrovska situacija je uspješno prilagođena za nesmetano i kontinuirano pružanje farmaceutske usluge i zdravstvene zaštite, a kadrovski potencijal omogućava snabdijevanje stanovnika lijekovima, za broj objekata koji rade u sastavu JU Apoteka Zdravlje Zenica. U toku 2019. godine uslove za penziju je stekao jedan magistar farmacije, jedan farmaceutski tehničar i jedan nemedicinski radnik. Ustanova također ima i tri ovlaštena mentora za obavljanje prakse magistara farmacije i farmaceutskih tehničara, te smo ovlaštena Ustanova od strane Farmaceutskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu za pružanje prakse i edukaciju. Pružajući obuku i prvo radno iskustvo mladim ljudima, stručnjacima iz svoje oblasti, uz uredno plaćanje osiguranja kako bi se isti zaštitili, nastojimo ih zadržati u našem okruženju, podstaći na rad i dati nadu u bolju budućnost.

O RADU DIREKTORA

Pored redovnih poslova direktorica je kontinuirano analizirala potencijalne mogućnosti za povećanje prihoda Ustanove, kao i mogućnosti za smanjenje troškova u Ustanovi, a sve u cilju smanjenja disproporcije između prihoda i rashoda. Rezultat toga je pozitivan finansijski izvještaj, U tom kontekstu, značajno se ističe dobra rabatna politika i ostvaren ozbiljni odnos veletrgovlja prema Ustanovi. Rabatna politika međutim povlači za sobom stvaranje određenih zaliha koje su neizostavne u radu sa dobavljačima.

U toku 2019. godine izvršeno je renoviranje i modernizacija Apoteke “Sutjeska” u Zavidovićima. Poboljšani su osnovni uslovi rada, apoteka je modernizovana i ispunjava

uslove i kriterijume Ministarstva zdravstva Ze-do katona o ispunjavanju uvjeta prostora, kadra, opreme i medicinsko-tehičke opreme za obavljanje farmaceutske djelatnosti.

Osim toga, postojao je niz aktivnosti na marketing Ustanove i proizvoda Galenskog laboratorija Zenica, u vidu reklama, raznih prospekata i letaka, potom na društvenoj mreži facebook a sve u interesu održavanja konkurentnosti na tržištu i približavanja kvalitetne farmaceutske usluge kupcu i stanovništvu, a koju omogućava stručni kadar JU Apoteka “Zdravlje” Zenica. Kao rezultat smo dobili povećan broj zahtjeva farmaceutskih kuća za pozicioniranjem njihovih proizvoda i markentiškim uslugama organizacionih jedinica JU Apoteka “Zdravlje” Zenica.

Zajedno sa Farmaceutskom komorom, direktorica je aktivno djelovala na rješavanju problema pozicioniranja farmaceutske djelatnosti u okviru primarne zdravstvene zaštite, a kao rezultat očekuje se i adekvatno plaćanje farmaceutskih timova od strane Zavoda zdravstvenog osiguranja. Isto tako, vršeni su intenzivni pregovori sa Zavodom zdravstvenog osiguranja oko plaćanja apotekarske usluge prilikom izdavanja lijekova na recept.

Troškovi u Ustanovi su uslovljeni troškovima radne snage, a isti su uslovljeni potrebnim brojem kadrova i pravima zaposlenih na plaću i naknade propisane Opštim kolektivnim ugovorom.

Izvršeno je prilagođavanje niza pravilnika kao što je Pravilnik o protupožarnoj zaštiti, Pravilnik o prijemu novih radnika, Pravilnik o javnim nabavkama.

Pored navedenih aktivnosti, nerijetko su planirane i realizovane obavezne i neobavezne edukacije i predavanja za uposlene farmaceute i farmaceutske tehničare Ustanove. Ovakvi tipovi edukacija podrazumijevaju dva redovna godišnja Simpozijuma farmaceuta koje organizuje Federalna farmaceutska komora, potom Kongres farmaceuta i različite vrste predavanja na kojima su predavači farmaceutski predstavnici a nekada i sami magistri- uposlenici ustanove. Takođe niz predavanja u organizaciji Kantonalne farmaceutske komore, te aktivnosti koje uključuju i farmaceutske tehničare.

Tekuće problem koje nije mogla sama riješiti neumorno je rješavala sa Upravnim odborom Ustanove na sjednicama Upravnog odbora. To su pitanja na koja direktorica nije mogla uticati zbog odluka drugih organa, kao što je na primjer utvrđivanje načina finansiranja izdavanja lijekova na recept.

Osim toga, direktorica Ustanove je u proteklom period rješavala nastale problem u skladu sa svojim nadležnostima i ovlaštenjima, a posebno se to odnosi na obezbjeđivanje uslova za kontinuirano i neprekidno snabdijevanje stanovništva lijekovima, te rješavanje kadrovskih problema, preraspodjela kadrova zbog obima posla i tako dalje.

***O RADU UPRAVNOG ODBORA U 2019. GODINI DOPRINOSI
UPRAVNOG ODBORA OSTVARIVANJU POLITIKE
USTANOVE TE PROCJENA RADA DIREKTORA U
KONTEKSTU UPOTREBE JAVNIH BUDŽETSKIH
SREDSTAVA, OSTVARENJE ZAKONITOSTI U RADU ITD.***

Na osnovu rješenja broj: 01-01-16240/16 od 02.08.2016. godine kojim je Gradsko vijeće Zenica imenovalo Upravni odbor JU Apoteka „Zdravlje“ Zenica („Službene novine Grada Zenica“ , br.:6/16), jednoglasno je donesena Odluka, gdje je postavljen Upravni odbor u sastavu kako slijedi:

1. mr.sci. Safet Kubat – predsjednik Upravnog odbora J.U. Apoteka „Zdravlje“ Zenica
2. prof.dr.sc.prim. Edin Selimović – član Upravnog odbora J.U. Apoteka „Zdravlje“ Zenica
3. mr.ph. Sajma Alić- član Upravnog odbora J.U. Apoteka „Zdravlje“ Zenica

Upravni odbor je u periodu od 01.01.2019. godine do 31.12.2019. godine održao ukupno dvanaest sjednica Upravnog odbora, a radeći u skladu sa Pravilnikom o radu.

Upravni odbor se pored razmatranja i usvajanja godišnjeg i polugodišnjeg izvještaja o radu Apoteke, u 2019. godini angažovao i na rješavanju statusa Ustanove u smislu iznalaženja rješenja za poboljšanje finansijskog položaja i smanjenje gubitaka. Rješavao je pitanje odnosa sa Osnivačem te usmjerio rad direktorice Apoteka. Upravni odbor je obavljao i druge aktivnosti, a sve u skladu sa Statutom Apoteke.

Ako uzmemo u obzir izvore finansiranja i poslovno okruženje onda je jasno da Upravni odbor nije bio u mogućnosti da utiče na povećanje prihoda, jer na visinu prihoda u sadašnjim zakonskim okvirima može uticati samo tržišno okruženje u kojem Ustanova posluje.

Na svim sjednicama Upravnog odbora bio je kvorum, a sve odluke su donesene jednoglasno. Odnos između Upravnog odbora i direktorice je bio na visoko korektnom i profesionalnom nivou.

OCJENA O RADU USTANOVE I DIREKTORA

Analizirajući aktivnosti koje je poduzimala direktorica, Upravni odbor i osnivač, može se ocijeniti da problem koje ima Ustanova nisu uzrokovani radom direktorice nego su nastali zbog okruženja i poslovnog ambijenta kao rezultata drugih organa koji imaju dominantan uticaj u finansiranju farmaceutske djelatnosti. Ocijenjeno je da su poduzete sve moguće aktivnosti koju su bile u nadležnosti direktorice, a to uključuje i unutrašnji preustroj u pogledu organizacije ustanove a sve sa ciljem ostavriavanja dodatnih prihoda re smanjenja troškova poslovanja. Osim toga direktorica je redovno radila na usklađivanju pravilnika, omogućila obuku zaštite na radu ali, te niz obuka iz farmaceutske djelatnosti, uveliko modernizovala izgled apoteka, podsticala marketing u cilju povećanja prometa, ojačala rabatnu politiku i tako dalje.

Na osnovu raspoloživih činjenica, koje su prezentirane Upravnom odboru, ocijenjeno je da je pozitivni finansijski rezultat za 2019. godinu proizašao iz napora i aktivnosti direktorice Ustanove prvenstveno na jačanju rabtne politike, a sa druge strane akumulirani gubitak je rezultat naslijeđenih odnosa i položaja Apoteke na tržištu apotekarske djelatnosti.

Zbog svega navedenog daje se pozitivna ocjena o radu ustanove i direktorice.

PLAN POSLOVANJA U 2020. GODINI

Za daljni razvoj apotekarske djelatnosti u okviru JU Apoteka Zdravlje Zenica od ključnog je značaja prevazilaženje sadašnjih problema u pogledu adekvatnog položaja ove ustanove, a u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Odlukama o osnovama, mjerilima i kriterijumima za potpisivanje ugovora.

O toj problematici je bilo dovoljno riječi u ovom materijalu, ali i u ranijim informacijama, koje je ova Ustanova upućivala nadležnoj službi i Gradonačelniku Grada Zenica. Neophodno je da nadležni subjekti što prije pokrenu proces eliminisanja sadašnjeg nesklada koji izaziva krupne poremećaje u poslovanju i razvojnim planovima Ustanove. Eliminisanje uticaja, koji imaju negativne efekte na poslovanje, sama JU Apoteka “Zdravlje” Zenica kao jedinka teško može eliminisati.

Za obezbjeđenje uslova za funkcionisanje ove Ustanove potrebno je iznaći nove izvore finansiranja, kroz razvoj Galenskog laboratorija. Za realizaciju ove ideje potrebna su značajnija sredstva, koja apoteka u uslovima preživljavanja ne može sama obezbijediti bez podrške šire društvene zajednice.

Ukoliko se bude radilo na jačanju svijesti da Javna ustanova, kao dio primarne zdravstvene zaštite u pružanju usluga farmaceutske djelatnosti itekako treba široj društvenoj zajednici, onda se može govoriti i o pravcima razvoja koji, osim organizacionih mjera, trebaju biti usmjereni ka adekvatnijem razvoju mreže apoteka radi što veće dostupnosti usluga građanima. U tom cilju sigurno ima mjesta naporima da se adekvatnije pokriju neka prigradska naselja koja su sada bez zadovoljavajuće dostupnosti apotekarskih usluga. To pitanje međutim nije moguće riješiti bez pomoći Grada pa i

mjesnih zajednica, pogotovo što iskustva govore da je rad takvih apoteka uvijek pod znakom pitanja sa stanovišta ekonomske isplativosti.

Do kraja 2016. godine Vijeće Grada Zenica je svojim Mjerama za unapređenje uslova poslovanja omogućilo da Grad Zenica, učestvuje dijelom u pokriću troškova dežurstva u ogranku «Mr. Weiss», čime je bio ublažen problem finansiranja dežurne apoteke. Međutim, u 2017. godini Ustanova se se nije mogla osloniti na navedeno finansiranje dežurstva te ističe potrebu da Grad Zenica, u okviru svojih mogućnosti, ponovo pokrene aktivnosti oko usmjeravanja novca našoj Ustanovi, te očekujemo pomoć od našeg Osnivača kojem smo se u više navrata obraćali dopisima u vidu prigovora na Nacrte Budžeta za 2017.,2018. i 2019. godinu, (br.22-20/2-1663; 22-20/2-8393) te nismo dobili tražene odgovore.

Ponovno napominjemo da više nego ikada postoji potreba da se pomogne rad depoa u Janjićima, Arnautima, Šerićima i depoa u Tišini, a koji stvaraju gubitke zbog čega se dovodi u pitanje njihov opstanak.

Realizacija mjera o kojima je u ovom poglavlju do sada bilo riječi najvećim dijelom zavise od aktivnosti subjekata izvan Ustanove. Kao što je u ovom Izvještaju navedeno, ključni faktori koji definišu uslove poslovanja Apoteke su izvan njenog uticaja, pri čemu se najviše misli na uslove ostvarivanja prihoda.

Ustanova planira i u 2020. godini izdavati lijekove po esencijalnoj listi, te se u pregovorima sa Zavodom zdravstvenog osiguranja boriti za povećanje cijena po esencijalnoj listi.

Obzirom da je u toku proteklih godina došlo do ozbiljnog zaoštavanja u pogledu ostvarivanja potrebnog prihoda za pokriće rashoda, obaveza direktorice i rukovodnih radnika je da koliko je to moguće uskladi kretanje rashoda sa uslovima i trendom u ostvarivanju prihoda Ustanove. Bruto plaće se obračunavaju u skladu sa odredbama Granskog kolektivnog ugovora, a uvedena je racionalizacija u ostvarivanju i drugih rashoda.

Kontinuirano će se vršiti preispitivanje svake pojedinačne stavke rashoda s ciljem eliminisanja svake stavke rashoda koja nije neophodna za funkcinisanje Ustanove, što u konačnici ima za cilj maksimalnu uštedu materijalnih troškova i drugih vrsta rashoda.

Kod ostvarivanja prihoda insistirati na bržoj, legalnoj i na Zakonu utemeljenoj proceduri zaključivanja ugovora o obavljanju apotekarske djelatnosti i snabdijevanju osiguranika lijekovima pod najpovoljnijim uslovima, iako su ključne poluge tog procesa u nadležnosti drugih subjekata prije svega Kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja. Osim toga, insistirati na novoj i realnijoj cijeni usluga na recepte obaveza je Ustanove i prilika za bolje rezultate poslovanja.

U okviru programa mjera za prevazilaženje problema u poslovanju Javne ustanove Apoteka "Zdravlje" Zenica potrebno je nastaviti insistirati kod Kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja na slijedećim zahtjevima:

preispitati način finansiranja zdravstvene usluge izdavanja lijeka, a u skladu sa Odlukom o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja,

dovođenje apotekarske djelatnosti u ravnopravan položaj u odnosu na ostale segmente iz oblasti primarne, specijalističko-konsultativne i bolničke zdravstvene zaštite u pogledu tretmana ove ustanove u odnosu na tretman ostalih zdravstvenih ustanova,

obezbjedivanje iste startne pozicije za ugovaranje distribucije lijekova sa esencijalne liste sa privatnim zdravstvenim ustanovama i privatnim apotekama, a kroz kontrolu mogućnosti ispunjavanja kriterija propisanih u Odluci vlade o zaključivanju ugovora u trenutku zaključivanja ugovora o snabdijevanju stanovništva lijekovima.

U okviru razmatranih potrebnih sredstava za prevazilaženje finansijskih problema u poslovanju Javne ustanove Apoteka "Zdravlje" Zenica, a ključnih za kontinuirano snabdijevanje stanovništva apotekarskim uslugama, potrebno je nastaviti insistirati kod Osnivača odnosno grada Zenice na slijedećim zahtjevima:

nastavak finansiranja dežurne apoteke "Mr.Weiss", JU Apoteka "Zdravlje" Zenica;

dodatna sredstva za finansiranje rada depoa u Janjićima, Arnautima, Šerićima i Tišini.

Planirati nove proizvode unutar asortimana gotovih proizvoda Galenskog laboratorija, koji će svojoj kvalitetom pronaći mjesto na tržištu i steći povjerenje naših kupaca. Prema tome, kontinuirano razvijati i povećavati prodaju proizvoda iz asortimana Galenskog laboratorija, rezultirat će povećanjem prihoda u intervalu od 10-15%.

Aдекватnim marketingom, poduprijeti rad apoteke i Galenskog laboratorija i ojačati njihovu konkurentnost na tržištu.

Nastaviti aktivnosti u vezi otvaranja nove apoteke kako bi se pokrio još jedan dio gradskog područja, u skladu sa potrebama i zahtjevima građana, kadrovskim mogućnostima i interesima Ustanove. Podnesen je zahtjev za otvaranje apoteke Ministarstvu zdravstva Zeničko-dobojskog kantona. U tom kontekstu, neophodno je zahtijevati finansijsku podršku za kontinuiran i nesmetan rad depoa. Zahtijevati tržišnu podršku od strane osnivača Ustanove te raditi na promjeni tretmana Ustanove u odnosu na druge ustanove iz oblasti zdravstvene zaštite.

Nastaviti trend rastuće rabatne politike i osigurati povećanje prihoda po tom osnovu.

Dostizati obaveze prema dobavljačima urednim isplatama te na taj način ne dozvoliti pokretanje sudskih sporova, kao ni obaćun zateznih kamata po bilo kojem osnovu.

Nastaviti sa redovnim edukacijama zaposlenih, ali i novih farmaceutskih tehničara stvarajući jak i siguran stručni kadar unutar Ustanove.

Omogućiti redovne uplate obaveza za doprinose zaposlenih, uredan radni staž te ostvariti sva prava zaposlenih.

Potpuno informatičko uvezivanje Ustanove u obavezi je direktora, kako bi se omogućila automatizacija podataka, transparentnost rada i jednostavniji pregled informacija poslovanja, što do sada nije bio slučaj.

PRILOZI

PRILOG 1 :Spisak proizvoda koje proizvodi Galenski laboratorij Zenica

1. JEDNOKOMPONENTNI ČAJEVI I ČAJNE MJEŠAVINE

Čaj brusnica 50g

Čaj protiv prehlade i gripe 50g

Čaj hrastova kora 50g

Čaj protiv upale jajnika 50g

Čaj kadulja 50g

Čaj Sena 50g

Čaj kamilica 50g

Čaj Sljez 50g

Čaj kantarion 50g

Čaj Širpurak 50g

Čaj kopriva 50g

Čaj Uva 50g

Čaj Kunica 50g

Čaj Vrbovica 50g

Čaj Majčina dušica 50g

Čaj Vrkuta 50g

Čaj Matičnjak 50g

Čaj za čišćenje 50g

Čaj Nana 50g

Čaj za mršavljenje 50g

Čaj Neven 50g

Čaj zova 50g

Čaj protiv E. coli 50g

Čaj urološki 50g

2. KREME, MASTI I GELOVI

Bademova mast 100g

Bademova mast 300g

Benzyl benzoat linimentum 25% 200ml

Betametazon mast 0,05% 30g

Cinkova pasta 50g

Eukaliptus balsam 50ml

Galla deep gel 50ml

Galla heat mast 50ml

Galla hidratantna krema 50ml

Galla krema za mame I bebe 50ml

Galla mirisni mehlem citrus 10g

Galla mirisni meglem lavanda 10g

Gallabaza 1kg

Gel za ultrazvuk 1kg

Gel za ultrazvuk 5kg

Girodal mast 5% 30g

Girodal mast 10% 30g

Hidratantna krema 50ml

Hidratantna krema sa E vitaminom 50ml

Hydrocortizon mast 1% 20g

Konjski gel 250ml

Lidocain gel 10% 50ml

Lidocain gel 2% 50ml

Mast protiv hemoroida 30g

Mast sa ribljim uljem 30g

Mast za herpes 15ml

Mast za usne 5ml

Neven melem 50ml

Oxytetracyclin gel 3% 50g

Pantenol krema 50g

Pavlovićeva mast 100g

Polar gel 250ml

Sumporna mast 5%

Sumporna mast 10%

Tigrova mast 50g

Univerzalna dnevna krema 50ml

Valogent mast 30g

Vitaminska krema 50ml

Vitaminska noćna krema 50ml

Salicil vazelin 5% mast 100g

Salicil vazelin 10% mast 100g

Vazelin 100g

3. KAPI ZA OČI/NOS

Atropin 0,5% kapi za oči 10ml

Atropin 1,0% kapi za oči 10ml

Efedrin 0,5% kapi za nos 10ml

Efedrin 1% kapi za nos 10ml

Fluorescein 1% kapi za oči 10ml

Fluorescein 2% kapi za oči 10ml

NaCl 4% kapi za oči 10ml

NaCl 5% kapi za oči 10ml

Pilocarpin 1% kapi za oči 10ml

Pilocarpin 2% kapi za oči 10ml

Pilocarpin 3% kapi za oči 10ml

Tetrakain 0,5% kapi za oči 10ml

Tetrakain 1% kapi za oči 10ml

Acidi borici 3% rastvor 200ml

Acidi borici 3% rastvor 300ml

Acidi borici 3% rastvor 500ml

Acidi borici 3% rastvor 1000ml

AD uljane kapi 10ml

Aethanolum dilutum 150ml

Aqua purificata 1L

Argenti nitratis 10% rastvor 10ml

Borax glycerin 10ml

Čurekot ulje 50ml

Gentiana violet 0,1% 10ml

Hidrogen peroxid 3% 100ml

Kalcij hlorid 10% 200ml

Kalij citrate 10% 500ml

Kantarion ulje 50ml

Kapi za nos 10ml

Kapi za zubobolju 10ml

Kapi za žuljeve 10ml

Klindamicin mixtura 200ml

Losion sa klindamicinom 50ml

Lugolova otopina 100ml

Mentol alkohol 2% 150ml

Mentol alkohol 2% 500ml

Mentol alkohol 3% 150ml

NaCl 10% rastvor 1000ml

NaCl 10% rastvor 500ml

NaCl 5% rastvor 1000ml

4. SIRUPI

Paracetamol sirup 100ml

Sirupus contratussim 150ml

Athaeae sirupus 150ml

Sirupus diatussim 150ml

Nitrofurantoin suspenzija 200ml

5. TABLETE

Acesil tablete a10

Coppasal tablete a10

Vitamin C tablete a10

6. SUPOZITORIJE

Paracetamol supp. 120mg

Paracetamol supp. 250mg

Supp. Antihaemorroidalia a10

7. MEDICINSKI RASTVORI (VODENI, ULJANI, ALKOHOLNI)

Acidi borici 3% rastvor 100ml

NaCl 10% rastvor 500ml

Otogonal kapi za uši

Rivanol 1% rastvor 100ml

Rivanol 1% rastvor 200ml

Rivanol 1% rastvor 300ml

Rivanol 1% rastvor 500ml

Rivanol 1% rastvor 1000ml

Ruska voda 50ml

Šolova otopina 500ml

Šolova otopina 1000ml

Tečni puder 100g

Tečni puder sa anestezinom 1% 100g

Tečni puder sa anestezinom 5% 100g

Tečni puder sa rivanolom 100g

Tečni puder sa sumporom 100g

Tinctura valerianae 30ml

Nystatin kapi 25ml

8. OSTALO

Glicerol 100g

Gorka so 30g

Hipermangan 10g

Magnezij hlorid 33,3g

PRILOG 2: Projekat “Budi EKO Apoteka”

Krajem 2018. Godine, J.U. Apoteka Zdravlje Zenica je ušla u projekat pod nazivom “Budi EKO Apoteka”

Cilj projekta je da se omogući pacijentima, koji koriste inzulin, pravilno odlaganje iskorištenih penova, odnosno da se podigne sveukupna svijest stanovništva o značaju pravilnog odlaganja u smislu zaštite sebe, drugih iz svoje okoline i zaštite okoliša. Podjelom promotivnih letaka i razgovorom sa stručnim osobljem naše Ustanove, pacijenti bivaju upoznati sa koracima pravilnog odlaganja penova, te njegovim značajem. Time se jača ekološka svijest kod građanstva.

Projekat “Budi EKO Apoteka” je pod pokroviteljstvom NovoNordisk kompanije, a koja je ovaj projekat osmislila i realizovala uz pomoć Federalne farmaceutske komore BiH i Medicinskog fakulteta u Banja Luci. U projekat su uključene apoteke iz cijele Bosne I Hercegovine.

Kako to izgleda?

Od organizatora, Ustanova je dobila kontejnere za odlaganje penova sa zaštitnim poklopcem, od tvrde neprobojne plastike, te male kontejnere koji služe pacijentima za odlaganje penova. Nakon što pacijent napuni mali kontejner, donosi ga u apoteku kod svog farmaceuta, farmaceut na pravilan način odlaže penove u veći kontejner. Kada se napuni veći kontejner, predstavnik projekta dolazi po kontejner i ostavlja novi.

Na vrlo jednostavan način, riješen jedan od vodećih problema odlagana otpada, a mi svojim učešćem značajno doprinosimo zaštiti okoline i građanstva. Sa druge strane, pacijenti su pokazali veliko interesovanje za učešće u projektu “Budi EKO Apoteka” i uz pozitivne reakcije odmah su počeli sa relaizacijom istog.